

SZEMES PÉTER-ZÓKA PÉTER: A KÓRHÁZÉPÍTŐ ÉS A MODERNIZÁTOR

Szigeti-Gyula János és Szigethy-Gyula Sándor életműve

Kevés olyan magyar orvoscsalád van, melynek neve olyan szorosan összekapcsolódott egy megye egészségügyével, egy gyógyító intézmény történetével, mint a Szigeti-Gyuláké Somogyéval és a kaposvári kórházéval.

Apa és fia, Szigeti-Gyula János és Szigethy-Gyula Sándor összesen 65 eszten-deig álltak a vármegye közkórházának élén, nemcsak gyarapítva, korszerűsítve, de az ellátás színvonalát tekintve is az ország élvonalába kormányozva a somogyi egészségügy zászlóshajóját. Az intézmény jó hírét hittel és szívvel végzett munkájuk teremtette meg, a „szenvető emberiség” javát szolgáló hivatás iránti elkötelezettségük és innovatív szemléletük pedig példaként áll a későbbi, nagyobb léptékű fejlesztések megálmodói és kivitelezői előtt. Szellemi örökségük büszke vállalását jelzi, hogy ma nevüket viseli a kórházi gyógyszertár (az apáét egészségügyi szakgimnázium és szakközépiskola is), mellszobruk az igazgatási épület értékeinek sorát gazdagítja, míg síremléküket a család mellett a Kaposi Mór Megyei Kórházért Alapítvány gondozza. Alakjuk és emlékük tehát nem kopott meg, életművük fénye sem hunyt ki a múlt időben. Nevük napjainkban is világít, utat mutat, eligazít. Az idei évben, mikor többszörös évfordulójuk kínál főhajtásra alkalmat – hiszen Szigeti-Gyula János 180 esztendeje született, 150 éve lett kórházigazgató, 120 esztendeje halt meg és Szigethy-Gyula Sándor 85 éve távozott –, pályájuk felidézésével méltó módon szeretnénk tisztelni előtűk.

A kórházépítő – Szigeti-Gyula János

A nemes Gyula család erdélyi ága Máramarossziget után kapta előnevét. Ám János már Verespatakon született 1840-ben, ahol édesapja bányatisztként dolgozott. Négy esztendővel később a vidék kincstári központjába, Zalatnára költöztek, bízva a jobb életlehetőségekben.

1848 októberében az ottani vérfürdőben (A zalatnai vérfürdőről bővebben: DEBRECZENI-DROPPÁN Béla, *Zalatnai tragédia, 1848*, Honismeret 2008, 6. sz., 33–40) mérszárolták le a család nagy részét a felheccelt románok. Közülük csupán a három idősebb gyermek menekült meg. Az árva fiú nagybátyja támogatásával, ösztöndíjasként előbb a nagyenyedi, majd a kolozsvári Farkas utcai református kollégiumba került. Itt ismerkedett meg és kötött barátságot több erdélyi főnemesi család sarjával, köztük a későbbi miniszterelnök, báró Bánffy Dezsővel. Az arisztokrata házaknál töltött vakációk nyelvtudása csiszolására is lehetőséget kínáltak, a német mellett franciául és angolul is megtanult. A kollégium elvégzését követően a neves író (az *Egy régi udvarház utolsó gazdája* 1857-ben jelent meg) és kritikus, Gyulai Pál mentoráltjaként Pesten kezdhetette meg orvosi tanulmányait.

1868-ban kapott diplomát (BODOSI Mihály–FRANKL József, *Somogy jeles orvosai [18–19. század]*, Iskola és Levéltár 15, Kaposvár, Somogy Megyei Levéltár–So-

mogy Megyei Pedagógiai Intézet, 1982, 51.). Azonban még nem foglalta el a már biztos somogyi uradalmi orvosi állását, hanem az egykori vezető honvéd törzsorvos, Lumniczer Sándor mellett mélyítette tovább sebészeti ismereteit, csiszolta gyakorlati tudását, illetve Bécsben megszerezte a szemész szakképesítést is (SZEMES Péter-ZÓKA Péter, *Tanúságtevők – Tizenkét somogyi orvosportré*, Kaposvár, Kaposi Mór Megyei Kórházért Alapítvány, 2019, 40.).

A Rókus Kórházban munka közben elkapta a tífuszt, és noha meggyógyult, de annyira legyengült a betegségtől, hogy – mestere tanácsára – 1869-ben átvéve megbízását, az Inkey család felsőbogatí birtokára költözött. Itt nemcsak a vármegye főbb döntéshozóival ismerkedett meg, de a somogyviszlói lelkész lányával, Bélaváry Emíliával is, akivel hamar egymásba szerettek. (A legenda szerint a lány figyelmét azzal keltette fel a fiatal orvos, hogy jóllehet minden bálon részt vett, azokon a szülei emléke iránti tiszteletből sohasem táncolt.) A biztosabb megélhetés érdekében Szigeti 1870-ben megpályázta, és el is nyerte a kaposvári kórház igazgatói állását.

Az 1846-ban alapítványi ágyakkal létrehozott intézmény bő évtizeddel azelőtt került csak köztulajdonba, és ekkor már több, mint fél éve kinevezett igazgató nélkül működött. A három megyei főorvost (Csorba Józsefet, Pfeffer Mihályt és Wehle Ferdinándot) követő, első függetlenített igazgató, a Lumniczer mellett még a honvédseregnél szolgált háborús hős, a kórházat 1859-től vezető Töltényi János 1870. május 26-án ugyanis elhunyt. (Töltényiről és működéséről bővebben: SZEMES PÉTER-ZÓKA PÉTER, *Tanúságtevők – Tizenkét somogyi orvosportré*, Kaposvár, Kaposi Mór Megyei Kórházért Alapítvány, 2019, 24–29.)

Az átmeneti időszakban a megyei főorvos, Paray János vette át a vezetői feladatokat. Paray május 29-től november 19-ig volt megbízott igazgató, ám már a kezdet kezdetén átlátta a működés problémáit, és igyekezett megoldást találni rájuk. (Róla is lásd az előbb hivatkozott *Tanúságtevők – Tizenkét somogyi orvosportré* című kötetet). Fél esztendő alatt megtöbbszörözte a napi betegforgalmat (az átvételi 28 fő átadáskor több, mint a háromszorosa volt), elhelyezésükre minden kihasználatlan helyiséget felszabadított (a fürdőt, a házi szolga szobáját, sőt az orvosi szobát is), szorgalmazta a kórház bővítését, az elavult eszközök, felszerelési tárgyak cseréjét, a hiányzók pótlását. Az volt a célja, hogy az intézmény elsősorban ne a hadsereg, hanem a civil lakosság gyógyulását szolgálja, hogy az embereknek megerősödjék a bizalma a kórházban, és ne Pécsre vagy Pestre utazzanak ellátásra. Mindez a gondalkodás nehézségeit is enyhítette, hiszen az ápolási díjak így előbb és biztosabban beérkeztek és felhasználhatók voltak.

Voltaképpen Paray érdeme, hogy a kórház elindult a korszerűsödés útján. Munkáját barátja és harcostársa, Szigeti folytatta és teljesítette ki, mint ahogy ő váltotta valóra a korábbi ragyogó tehetségű megyei főorvos, Wehle Ferdinánd számos jobbító szándékú elképzelését is.

Szigeti-Gyula János 1870. november 7-én vette át Jankovics főispántól kinevezését, de tevélegesen csak a következő év elején kezdett dolgozni. A felkészülés heteit a sebész a szakvizsgája letételére, valamint az esküvője megtartására használta ki,

illetve feleségével – nászútra – Pestre és Bécsbe utaztak, miközben az ottani kórházi viszonyokat, a szakmai újításokat is tanulmányozták.

Hazaérkezve a legfőbb feladatot a zsúfoltság megszüntetése jelentette számára. Kezdeményezte a házimesteri és az igazgatói lakás külső elhelyezését, utóbbihoz – az Inkey családtól és apósától kapott pénzből – a Fő utca 62. szám alatti telket maga vásárolta meg. Az építkezés költségeinek előteremtésére tárgysorsjátékot javasolt, amit a minisztérium engedélyezett. A sorshúzásra 1872 októberében, a megyebálon került sor, négy esztendő múlva költözhettek be az új házba. Tizenkét gyermekük közül nyolc (a későbbi igazgató-utód Sándor, a sokat betegeskedő László, Sarolta és Irén kivételével) már ide született. Kapujuk mindig nyitva állt a segítségre szorulóknak, a nélkülözők előtt.

A költözéssel felszabadult épületrészben 36 ágyas női bujakóros osztályt alakítottak ki, így az egyik legégetőbb problémát, a nemi betegek elkülönítését, nemek szerinti elválasztását sikerült megoldani. (Lásd: CSURGÓ Jenő, *Somogyvármegye kaposvári közkórházának története 1840–1901-ig*, In *Somogyvármegye kaposvári közkórházának története és az 1904-ik évről szóló kimutatás*, kiad. SZIGETI-GYULA Sándor, Kaposvár, özv. Jancsovitsné és Szalai Ferenc Könyvnyomdája, 1905, 15.)

További gondot okozott – a nemi betegségek mellékhatásaként – az elmebetegek nagy száma, akik, mint Csurgó Jenő írta: „a kórház alapítása óta [...] egy-két szobát folyton lefoglaltak”. Részükre – az igazgató előterjesztését elfogadva – 1879-ben, 6000 forint ráfordítással önálló pavilont létesítettek. Földszintjén a konyha, a kamrák, a cselédség és a háziszolgák lakrészei, míg az emeletén hét „cella” kapott helyet. Az épület mögött ugyanekkor készült el a halottasház is.

Így az anyaépület 25 termében már 137 beteg tudtak elhelyezni. Szigeti tudta, hogy ilyen kapacitással a kórház képtelen lesz megfelelni az előttük álló kihívásoknak, ezért a belső elosztás átalakítását, a szellőztetés megoldását és a kapuslakás utcafronti kivitelét követően, 1884-ben bővítési javaslatot adott be a vármegye vezetésének. Csépan alispán, a kórházi választmány elnöke azonnal az ügy mellé állt, és segítő buzgalmának köszönhetően 1887 végére elkészült az új szárny: hat világos, összesen 45 ágyas kórszobával, műtőhelyiséggel, orvosi és gondnoki irodákkal, fűthető váróteremmel, és sor kerülhetett a régi épület megrongálódott tetőszerkezetének javítására is. (Az alispán érdemeit ma emlékkő hirdeti.)

Ezzel teljessé vált a betegek elkülönítése, a földszinten csak férfiak, az emeleten csak nők kaptak elhelyezést. A fejlesztéssel megnövekedett betegforgalom szükségessé tette a veterán sebész, Huber Mihály mellett egy második alorvos kinevezését, melyet Gáspár Imre nyert el. (Gáspár később megyei főorvos lett, egyébként Szigeti-Gyula Lujzát, az igazgató – lányaként nevelt – unokahúgát vette feleségül.)

Huber 1890-es halálát követően státusát három évig Schaeffer Károly szemész, majd Ullmann Antal bőrgyógyász-venerológus (Kaposi Mór Bécsben végzett unokaöccse) töltötte be. Szigetinek – mint látható – arra is gondja volt, hogy minőségi szakembereket csábítson a kórházhoz (Csurgó Jenő bel- és tüdőgyógyász és Telegdi Zsigmond elmeorvos nevét is megemlíthetjük). A humánerőforrás hiányát „voluntá-

riusok” és külsős orvosok (a városban és környékén praktizáló szakorvosok, körzeti orvosok) bevonásával igyekezett pótolni. Figyelme a korszerű szülészet kialakítására is kiterjedt. Felismerte, hogy az „nem csupán lokális jelentőségű kérdés, hanem nemzetstratégiai fontosságú probléma”. 1889-ben javaslatot tett Folly Hugó megyei főorvosnak kórházi bábatanfolyamok indítására, melyek 1891-től indultak, és országos elismerést szereztek az intézménynek és igazgatójának. (Nem az ő hibája, hogy az önálló szülészeti pavilon – mint ahogy a sebészeti és a belgyógyászati is – már csak fia igazgatása idején valósult meg, vagy hogy a szívügyének tekintett gyermekmenhely létrehozását a kórház területén nem engedélyezték.)

A megyei főorvosokkal ápolt kiváló kapcsolat – ami nélkül a minisztériumi rendelkezéseket, így az 1876-os közegészségügyi törvény utasításait sem lehetett volna olyan zökkenőmentesen végrehajtani – a Follyt váltó Szaplóczay Manóval ért csúcstra. Barátságukat jelzi, hogy Fonyódon egymás szomszédságában építettek nyaralót, erős szakmai szövetségüket pedig olyan eredmények, mint az 1897-ben létesített 120 ágyas kórházi elmepavilon, a következő évben elkészült 20 ágyas fertőzőbeteg-pavilon és a 16 nővér elszállásolására alkalmas apácalak, díszes kápolnával (Ld. CSURGÓ Jenő, *i. m.*, 36). Mindez a dolgozói létszám növekedését és a bérek rendezését is maga után vonta. Szigeti ezért az igazgatói teendőkön kívül csak a sebészeti és szülészeti osztályok vezetését tartotta meg, az elme- és fertőző osztályokét Telegdi Zsigmond, frissen kinevezett osztályorvos, a bel- és bujakóros osztályokét Ullmann Antal orvos vette át. Az új évszázadra vonatkozó, további építő elképzeléseit 1900. december 19-én a még mindig csak 60 esztendőes igazgató halála akasztotta meg, hogy azokat majd Sándor fia teljesítse be.

Szigeti-Gyula János sorsa olyan volt, mint a népmesék szegény fiújáé, aki végül mégis boldogságra, kincsekre talál. Számára két ilyen volt: a kórház és a család. Utódára 377 ágyas korszerű nagykórházat hagyott, és egy kiterjedt familia gondviselői tisztét – szívének kedves, vállainak súlyos terhet kellett átvennie.

A modernizátor – Szigethy-Gyula Sándor

Szigethy-Gyula Sándor 35 évig állt a kaposvári kórház élén, amely idő alatt az intézmény Magyarország egyik legkorszerűbb, legmagasabb ellátási színvonalú kórházává vált, kiemelkedő képességű szakembergárdával. Köszönhető mindez az igazgató rendkívüli munkabírásának, kimagasló vezetői képességeinek és önfeláldozó életének éppúgy, mint a lokális politika támogatásának.

Szigethy-Gyula Sándor 1872. február 26-án született Kaposvárott, az édesapja igazgatta kórház falai között (*A múlt falai hordozzák a jövő ígését – A kaposvári kórház 170 éves története, egykori épületei, tevékenysége, meghatározó egyéniségei*, szerk. Dr. Moizs Mariann, Kaposvár, Kaposi Mór Megyei Kórházért Alapítvány, 2016, 18–23.).

Tanulmányait a mai Táncsics Mihály Gimnáziumban végezte, itt érettségizett

1889-ben, majd a Budapesti Királyi Magyar Tudományegyetem orvosi fakultásán folytatta, ahol 1895 februárjában vehette át oklevelét. Már az előző évben gyakornokoskodott az egyetem I. számú kórbonctani intézetében, majd a II. számú sebészeti klinikára került. Annak érdekében, hogy minél nagyobb nemzetközi tapasztalatra szert téve tudását idehaza kamatoztathassa, ösztöndíjasként 1898–1899-ben bejárta Közép-Európa sebészeti klinikáit, jó hasznát véve német, francia és angol nyelvtudásának.

Az édesapja iránti feltétlen tisztelet megnyilvánulásaként és végakarátának megfelelően, az egészségügyi bizottság javaslatára, 1901. január 31-én Tallián Gyula főispán a kaposvári kórház igazgató főorvosává nevezte ki az ifjú Szigethyt. Noha a II. számú sebészeti klinikán már magántanári habilitáció lebegett szemei előtt, az országos, sőt nemzetközi hírnév ígéretével, ő mindezt félretéve határozott úgy, hogy átveszi apja szakmai örökségét, és gondját viseli igencsak népes családjának. Családcentrikussága édesapjával rokon vonás. Az ifjú kórházigazgató nem csupán édesanyjáról, de 11 testvéréről és 2 unokahúgáról is gondoskodott.

A mai napig kiemelik a személyével foglalkozó kutatók, hogy ez volt a legfőbb oka annak, hogy Szigethy-Gyula Sándor sohasem nősült meg. Nézetünk szerint azonban nem csupán erről van szó. Szigethy-Gyula Sándor ugyanis arra tett ígéretet édesapjának, hogy az általa kitaposott úton járva, minden áron folytatni fogja a kaposvári kórház fejlesztését. Ennek megfelelően igazgatósága 35 esztendejének minden percét a munkájával töltötte. Igazgatását a szüntelen innováció jellemezte, nem csupán az építési beruházások, de az eszközpark és a humán erőforrás-gazdálkodás területén is. Óriási szorgalommal, töretlen lelkesedéssel vetette bele magát a kórházi építőmunkába. Egy olyan korszakban, amelyet a magyar történelemben szinte sohasem tapasztalt mértékű politikai instabilitás jellemzett, és országszerte csupán kevesen bíztak abban, hogy az első világháború, a tanácsköztársaság pusztító epizódja, majd a trianoni katasztrófa után lesz még magyar jövő.

Amikor Szigethy-Gyula Sándor 1901 februárjában átvette a kórházvezetést, egy, már a kor színvonalán álló viszonylagos nagykórházat kellett irányítania, aminek azonban megvoltak a maga korlátai. (Lásd FRANKL József-TARJÁN László, *A kaposvári kórház története – Szigeti Gyula Sándor*, In *Somogy megye kaposvári kórházának jubileumi évkönyve 1846–1966*, szerk. FRANKL József-NEMES Tihamér-PÁLFFY György, Kaposvár, 1968, 16–22.)

Ekkoriban a kaposvári kórházban csupán 2 osztályos orvos és 3 alorvos tevékenykedett, kórrajzot az elmeosztály kivételével nem vezettek. Egyetlen mikroszkóp állt rendelkezésre, többnyire csekély kihasználtsággal. A sebészetben a kizáródott sérv operációja számított a legkomolyabb műtétnek, amit el lehetett végezni. Szemműtéteket nem is végeztek, és a szembetegeket a belgyógyászaton kezelték. Az orvosi eszközök legnagyobb részben még csontnyéllel voltak ellátva.

Az új igazgató nagy lendülettel vetette bele magát a munkába. A vármegyei közgyűlés támogatásával szennyvízcsatornázás, valamint kórházi eszközfejlesztési program kezdődött: a csontnyelű műtéti eszközöket fémmnyelűekre cserélték, új mű-

tőaszalt és műtőszekrényt szereztek be. Már 1904 közepén felépült az új proszek-túra, mely egyúttal ravatalozó, boncterem és laboratórium is volt. Rendszeresítetek egy negyedik segédorvosi állás is kötelező inspekcióval és kórházi bentlakással. Szigethy valamennyi betegellátó egységnél bevezetette a folyamatos kórrajz-készítési kötelezettséget, általában véve jelentősen fejlődött a kórház ügykezelési rendszere is.

Kórházigazgatóként az egyik első, általa kezdeményezett beruházás az igazgatói épület felépítése volt 1904-ben, melyben portás- és gondnoklakások, valamint a betegfelvételi iroda is helyet kapott. A korszerű sebészeti pavilon 1908-ban készült el, teljes közművesítéssel, központi fűtéssel. Két évvel később megvalósult az elmeosztály emeletráépítése és a fertőző osztály megépítése is. A tbc-pavilon 1911-ben készült el, 1912-ben nyílt meg, vezetője Csurgó Jenő főorvos lett.

A „boldog békeidők” viszonylagos gazdasági prosperitását az első világháború söpörte el. A Nagy Háború éve alatt a kaposvári kórház háborús tartalékkórházként működött. A mozgósításkor két orvosnak és öt másik kórházi alkalmazottnak is be kellett vonulnia. A sebészeti- és a tüdőosztály megtelt sebesültekkel, a nemi betegek száma is rohamosan nőtt. A háború éve alatt Szigethy nem csupán a kaposvári kórházat vezette, de a kétezer ágyas sebészeti hadikórház működését is segítette, melyet szükségépületekben és barakkokban alakítottak ki.

Az ország 1920 nyarán még fel sem ocsúdott a trianoni traumából, Szigethy már benyújtotta a Népjóléti Minisztériumba grandiózus, 15 éves kórházfejlesztési és korszerűsítési programját, éves elosztású központi támogatást kérve annak megvalósításához. A következő években Magyarországon a legtöbben még álmodni sem mertek fejlesztésekről és bővítésekről, de Szigethy már 1921-ben elkészítette az új szülészeti osztály kiviteli terveit, a következő évben az új központi épület, a konyha, a mosoda, a gyermekosztály tervdokumentációját, majd 1923-ban az új szemészeti osztály terveivel, valamint a fertőző osztály bővítésének tervével állt elő. Mindeközben szüntelenül kérelmezte a kormányzattól a tervek megvalósításához szükséges központi támogatást, akár kül- és belföldi kölcsönfelvétel árán is.

Elképzelései azonban csupán az 1924-es népszövetségi kölcsön felvételét követően realizálódhattak. Ezen a ponton kapcsolódtak össze az országos politika eseményei és a lokális törekvések és lehetőségek. Amint az ország gazdasága stabilizálódni látszott, a vármegye is bátrabban támogathatta a kórházfejlesztés ügyét. A szemészeti és szülészeti pavilonok építése ennek megfelelően 1924-ben vármegyei támogatással kezdődött meg. Még ugyanebben az évben elkészültek az északi telek közművei, melynek előnyeit a tbc-osztály betegek is élvezhették.

Az 1926-os év történései jól láttatják azt a szeretetet és megbecsülést, amellyel a város polgárai és vezetői viseltettek a kórházigazgató iránt. Február 1-jén ugyanis elérkezett igazgatóságának 25. és orvosszövetségi elnökségének 10. évfordulója, továbbá 55 éves jubileuma lett annak, hogy a Szigeti-Gyulák – apa és fia – Somogy vármegye kaposvári közkórházának élén álltak. Ebből az alkalomból a következő napon vármegyei díszülést tartottak, melyre Szigethyt külön küldöttség invitálta. Tallián Gyula főispán ezen az ünnepi ülésen adta át a „Szigethy Igazgatók Alapít-

vány” alapító okiratát az ünnepeltnek, amelynek az volt a célja, hogy a kórházigazgatónak jelentősebb összeg álljon rendelkezésére műszer, felszerelés, könyv, folyóirat beszerzésére, kisebb építkezések megvalósítására és tanulmányutak finanszírozására, megkerülve a hivatali bürokráciát. Az egész vármegye területéről annyi felajánlás érkezett, hogy Lamping József építész szerint akár egy 40 ágyas betegellátó egységet is lehetett volna belőle létesíteni.

Mind a kórházvezetés, mind a vármegyei és központi politika irányítói egyetértettek abban, hogy a legfontosabb feladat a szülészeti létrehozása. A pavilon építése a rendkívüli költségek okán azonban csak 1928-ban kezdődhetett el, ám a berendezésére már nem maradt pénz. Annak érdekében, hogy a kórház szakembergárdáját még tovább lehessen bővíteni és még inkább emelkedhessen az ellátás színvonala, Szigethy-Gyula Sándor lemondott szülész-főorvosi állásáról, és a posztra pályázat kiírását szorgalmazta. Ennek folytán került a kaposvári szülészeti élére a kalandos életű, kiváló szakember, Vetter Ambrus főorvos, aki 1927 és 1948 között vezette az osztályt, és aki a szülészeti mellett onkológussá is kiképezte magát.

1928-ban külföldi kölcsönből végre megkezdődhetett a központi konyha, a mosoda, valamint a gyermekosztály építése is, ám ezek a beruházások a nagy gazdasági világválság következtében egyre gyorsuló ütemű infláció és áremelkedések miatt csupán évek múlva készültek el: a konyha 1932-ben, a mosoda és az új kazánház 1933-ban, az új 40 ágyas gyermekosztály 1934-ben került átadásra.

A nagy gazdasági világválság kezdetén, 1929-ben a kórház működő ágyainak száma elérte az 500-at. Az ellátott betegek száma 5445 fő volt. A mortalitás 6% alatt maradt, az ágykihasználtság pedig 80% feletti volt. (*Somogy megye kaposvári kórházának jubileumi évkönyve (1846–1996)*, szerk. BODOSI Mihály et al., Kaposvár, Kaposi Mór Megyei Kórházért Alapítvány, 1996, 15–17.)

Bár a pénzügyi problémák az 1930-as évek elején is – csakúgy, mint 10 évvel korábban – rendkívüli mértékben megnehezítették és akadályozták a kórházi fejlesztéseket és az igazgató munkáját, Szigethy-Gyula Sándor töretlen hittel, vasakarattal, hűen édesapjának tett ígéretéhez, folytatta a kórházépítés és -gyarapítás soha véget nem érő programját.

A fejlődést a humán erőforrás bővülése terén is nyomon lehet követni: 1904-ben a betegellátást összesen 7 fős orvosgárda, 37 fős ápolószemélyzet és 24 fős gazdasági személyzet segítette, míg 1934-ben már összesen 17 fős orvosgárda (+27 fős gyakorló orvosi keret), 62 fős egyházi és világi ápolószemélyzet, valamint 53 fős gazdasági személyzet állt rendelkezésre.

Szigethy-Gyula Sándor igazgatóságának talán legnagyobb sikere, hogy 10 évvel a tervek elkészülte után, 1931. október 26-án, végre teljes felszereltséggel átadhatták az új szülészeti osztályt. A 80 ágyas szervezeti egység akkoriban Magyarország egyik legkorszerűbb és legszebb szülészete volt.

Az igazgató azonban nem elégedett meg a több mint 30 esztendő alatt elért eredménnyel. 1935-ben megtervezte az új belgyógyászati, bőr- és nemibeteg

osztályokat, valamint elindította a II. tbc-pavilon és az infektológiai osztály tervezési folyamatait is.

Szigethy-Gyula Sándor az országos, nemzetközi hírnév és egyetemi katedra helyett a kaposvári kórház vezetését választotta, ám a tudomány és innováció ügyét egész életében fontosnak tartotta. Ennek megfelelően már 1904 szeptemberében határozat született annak érdekében, hogy a következő évek költségvetésébe be legyen építve egy olyan keretösszeg, amely a kórházi orvosok tudományos konferenciákon való részvételét lehetővé teszi.

Jelentős innovációnak számított, hogy a kaposvári kórházban – mintegy 10 évvel a röntgensugárzás felfedezése után – már 1907-ben röntgenkészülék működött. Az igazgató közbenjárására Kaposvárott már 1910 decemberében sikerrel alkalmazták az Ehrlich-Hata 606 számú kísérleti gyógyszert, vagyis a Salvarsant a venereás betegek kezelésében.

A kórház falai között – az igazgató támogatása folytán – pezsgő szellemi élet folyt, a kórházi orvosok havi szinten rendeztek szakmai összejöveteleket, kórbonctani alapú esetismertetésekkel és megbeszélésekkel. Ezen túlmenően a kórház orvosai Kaposvárott és megyeszerte rendszeresen tartottak tudományos ismeretterjesztő előadásokat, például a tüdővész elleni védekezésről vagy az alkoholizmus ártalmairól. Ezekre részben a Szabad Liceumban, részben munkáselőadásokon, szülői értekezleteken és tanítói gyűléseken került sor.

Az igazgató a betegek szellemi épülését is szem előtt tartva kórházi könyvtárat is létrehozott. Nagyfokú szociális érzékenységet mutatja, hogy még a kórházból munkaképtelenül távozó betegek anyagi támogatását is megszervezte.

Szigethy-Gyula Sándor utolsó terveinek megvalósulását azonban már nem érthette meg, mivel 1935. december 22-én, 63 éves korában elhunyt. Halálát tüdőgyulladás okozta. Pótolhatatlan veszteség érte ezzel nem csupán a kaposvári és a somogyi embereket, de a magyar sebészetet is.

Kinevezett utódja a kórházigazgatói székben Rutich Jenő, a kiváló pécsi belgyógyász lett, akire 612 ágyas, magas színvonalú szakorvosi ellátáson nyugvó, korszerű pavilon-rendszerű nagykórházat hagyott. Szigethy külön érdeme volt, hogy a kaposvári kórházban a betegellátás áldozatos napi munkáján túl pezsgő szellemi és tudományos élet is kibontakozott, az innováció, a folyamatos megújulás a mindennapok részévé vált. Szigethy-Gyula Sándor életútja fényes példája annak, hogy a tehetség, a szorgalom, a kitartás, a vasakarát és az altruista szellemiségű, másokért való élet csodákat képes létrehozni még a legnagyobb nehézségek közepette is.

Szigeti-Gyula János és Szigethy-Gyula Sándor életműve jelentős mértékben meghatározta nem csupán Kaposvár, de egész Somogy megye egészségügyének fejlődését. Olyan kórházat hagytak az utókorra, amely minden tekintetben megfelelt a kor kihívásainak, mind infrastrukturálisan, mind humán erő vonatkozásában. A vezetésük alatt tevékenykedő orvosok szakmájuk első vonalába tartoztak a napi betegellátásban és a tudományos munkában egyaránt.

Apa és fia méltán tarthatnak számot nem szűnő tiszteletünkre és megbecsülésünkre.